

No : 2023-18

Konu : EYT - Emeklilikte Yaşa Takılanlara İlişkin Kanun Teklifi TBMM'ye Sunuldu

Değerli okuyucularımız,

30 Ocak 2023 tarihinde Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunuldu.

Teklif ile;

- 8/9/1999 tarihinde ve bu tarihten önce çalışmaya başlayanların ve 9/9/1999 tarihinde ve bu tarihten sonra çalışmaya başlamalarına rağmen sigortalılık başlangıç tarihini geriye götürmeye imkân tanıyan ilgili mevzuat hükümlerine göre yapmış oldukları borçlanmalar ile sigortalılık başlangıç tarihlerini 8/9/1999 ve öncesi tarih olacak şekilde geriye götürenlerin mevcut mevzuattaki emekliliğe hak kazanma koşullarından yaş şartının kaldırılması,
- Bu kişilerden çalışmaya devam edenlere, kayıtlı istihdamı desteklemek amacıyla sosyal güvenlik destek primi teşviki sağlanması ve kamu kurumlarında sürekli işçi olarak çalışanların emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmaları hâlinde iş sözleşmelerinin zorunlu feshini gerektiren hükümlerin yürürlükten kaldırılması amaçlanmaktadır.

Genel Gerekçe

Ülkemizde sosyal güvenlik hakkı, Anayasamızın 60'ıncı maddesindeki "Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar." hükmü ile güvence altına alınmıştır.

Sosyal güvenliğin genel yapısı sosyal devlet anlayışıyla birlikte sigortacılık esaslarına da dayanmaktadır. Bu bağlamda yaşlılık sigortası ile belirli bir yaşa ulaşan ve yaşı ilerlemesi ile çalışma gücü azalan sigortalıya iş hayatından çekilerek çalışmadan yaşamını sürdürme ve dinlenme olanağı sağlamak amacıyla emekli aylığı bağlanmaktadır.

Sosyal güvenlik sistemlerinde emekli olabilmek için yaş, prim ödeme gün sayısı ve sigortalılık süresi olmak üzere 3 temel şart aranmaktadır. Ülkemizde geçmişten bugüne kadar olan süreçte bu şartlarda çeşitli değişiklikler yapılmıştır.

20/2/1992 tarihli ve 3774 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikle yaş şartı kaldırılarak, sigortalıların sadece belirli bir prim ödeme gün sayısı ve/veya sigortalılık süresi şartı ile emekli olmalarına imkân sağlanmıştır. 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanun ile de emekliliğe hak kazanmak için yaş şartı yeniden getirilmiştir. Ancak 8/9/1999 (dahil) öncesi ilk defa sigortalı sayılanlardan halihazırda çalışanların yapılan değişiklikten hemen etkilenmemesi amacıyla yaş ve/veya prim ödeme gün sayısı koşulları işe başlangıç tarihlerine göre kademelendirilmiştir.

Günümüzde gelinen süreçte 8/9/1999 (dahil) öncesi ilk defa sigortalı sayılanların emekliliğe hak kazanma koşullarında bir düzenleme yapılması amaçlanmıştır.

Yapılan düzenleme ile;

- 8/9/1999 (dahil) tarihinden önce malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası kapsamında çalışmaya başlayanların ve,
- 9/9/1999 (dahil) tarihinden sonra malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası kapsamında çalışmaya başlamalarına rağmen sigortalılık başlangıç tarihini geriye götürmeye imkân tanıyan ilgili mevzuat hükümlerine göre yapmış oldukları borçlanmalar ile sigortalılık başlangıç tarihi 8/9/1999 (dahil)

öncesi olacak şekilde geriye götürülenlerin, mevcut mevzuattaki emekliliğe hak kazanma koşullarından yaş şartının kaldırılması amaçlanmıştır.

- Çalışma hayatının desteklenmesi için yaşlılık veya emekli aylığı alan kişilerin çalışma hayatına devam etmek istemeleri durumunda bu kişilerin kayıtlı istihdamlarının teşvik edilmesinin sağlanması amacıyla sigorta prim teşviki verilmesi,
- 1/2/2018 tarihli ve 7079 sayılı Kanunla aynen kabul edilen 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 23 ve geçici 24'üncü maddesi kapsamındaki işçilerin emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmaları halinde iş sözleşmelerinin zorunlu olarak feshini gerektiren hükümlerin yürürlükten kaldırılması, iş sözleşmesinin sürdürülmesi ya da sona erdirilmesi kararının sözleşmenin taraflarına bırakılması amaçlanmıştır.

Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu İle 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi **dört** maddeden oluşmaktadır.

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 95- Bu maddenin yürürlük tarihinden sonra aylık bağlanması için talepte bulunanlardan 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Kanunun geçici 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Kanunun geçici 2'nci maddesinin (B) bendi ve 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanunun geçici 205 inci maddesi hükümlerine göre yaşlılık veya emekli aylığı bağlanacak olanlar, söz konusu hükümlerde yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde yaşlılık veya emekli aylığından yararlanırlar. Bu fıkra esas alınarak geriye dönük herhangi bir ödeme yapılmaz ve geriye dönük hak talep edilemez.

Birinci fıkra kapsamında yaşlılık veya emekli aylığı talebinde bulunarak ilk defa yaşlılık veya emekli aylığı bağlanılardan, yaşlılık veya emekli aylığı talebi nedeniyle işten ayrılış bildirgesi verilenlerin işten ayrılış tarihini takip eden 10 gün içerisinde en son çalışılan özel sektör işyerinde sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmaya başlamaları halinde, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmaya başlandığı tarihten itibaren bu Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen sosyal güvenlik destek primi işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır. Sosyal güvenlik destek primi işveren hissesi indiriminden yararlanan sigortalının işten ayrılması halinde, söz konusu sigortalıdan dolayı bu indirimden tekrar yararlanılamaz. Bu fıkroda yer alan indirimden, bu Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan diğer şartlar sağlanmak kaydıyla yararlanılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir."

MADDE 2- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 23'üncü maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesi ile geçici 24'üncü maddesinin birinci fıkrasının dördüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

Sizler için yakından takip ettiğimiz kanun teklifi Plan ve Bütçe komisyonunda kabul edilmiştir.

Kanun teklifi metnine ulaşmak için [tıklayınız.](#)

Komisyon raporunu görüntülemek için [tıklayınız.](#)

Saygılarımızla,
Taxia | Tax & International Advisory